

Przemysław Jadłowski

Uniwersytet Łódzki

przemyslaw.jadlowski@gmail.com

ORCID: 0000-0003-2256-4096

III Ogólnopolska Konferencja Aksjologiczna „Aksjologia egzekucji sądowej – w poszukiwaniu optymalnego poziomu ochrony praw wierzyciela i dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym i upadłościowym”, Uniwersytet Łódzki (sprawozdanie)

III Ogólnopolska Konferencja Aksjologiczna pt. „Aksjologia egzekucji sądowej – w poszukiwaniu optymalnego poziomu ochrony praw wierzyciela i dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym i upadłościowym” odbyła się 8 kwietnia 2022 r. w Łodzi (Uniwersytet Łódzki). Z uwagi na nadal występujące ryzyko epidemiczne spotkanie odbyło się zdalnie.

Organizatorem konferencji było Centrum Badań nad Aksjologią Procedur Cywilnych (CBAPC) działające przy Katedrze Postępowania Cywilnego I Uniwersytetu Łódzkiego. Do współpracy przy organizacji wydarzenia zaproszono ogólnopolskie oraz łódzkie samorządy środowisk prawniczych – patronat honorowy nad konferencją objęły Naczelna Rada Adwokacka, Krajowa Rada Radców Prawnych, Krajowa Rada Komornicza oraz Krajowa Rada Notarialna, a także Okręgowa Rada Adwokacka w Łodzi i Izba Komornicza w Łodzi.

Zasadniczym celem CBAPC, podczas zarówno regularnie organizowanych konferencji, jak i stałej działalności, jest refleksja aksjologiczna nad nowo wprowadzanymi oraz projektowanymi regulacjami z zakresu procedury cywilnej, oparta na dyskusji naukowców i praktyków prawa z całej Polski. W przypadku III Ogólnopolskiej Konferencji Aksjologicznej główną osią obrad pozostawała aksjologia postępowania egzekucyjnego i upadłościowego, a dyskusja toczyła się wokół zawsze aktualnego pytania o równowagę w zakresie ochrony praw dłużnika i wierzyciela w tym postępowaniu. Szczególną uwagę poświęcono stale wzrastającym w ostatnich latach uprawnieniom dłużnika. W konferencji czynny i bierny udział wzięło 416 osób.

Uczestników powitał Przewodniczący Rady Naukowej CBAPC prof. dr hab. Janusz Jankowski, zaś obrady otworzyła Prodziekan Wydziału Prawa i Administracji UŁ dr hab. Aneta Kaźmierska-Patrzyzna, prof. ucz. Następnie głos zabrali zaproszeni przedstawiciele środowisk prawniczych oraz przedstawiciel Wydawnictwa Currenda sp. z o.o. z siedzibą w Sopocie – patron honorowy i medialny wydarzenia oraz wydawca planowanej monografii pokonferencyjnej. Część wprowadzającą zakończył

Kierownik CBAPC prof. dr. hab. Sławomir Cieślak, wygłaszając referat pt. „Wymagania sprawiedliwości proceduralnej a zakres ochrony prawnej udzielanej stronom i innym uczestnikom sądowego postępowania egzekucyjnego”.

Celem uczestników pierwszego panelu konferencji – „Pozycja stron postępowania egzekucyjnego a wartości proceduralne podlegające ochronie”, była próba zdefiniowania wartości, na których opiera się postępowanie egzekucyjne w kontekście pozycji jego stron. Moderatorem panelu był prof. dr hab. Karol Weitz z Uniwersytetu Warszawskiego, sędzia Sądu Najwyższego. Autorką pierwszego referatu była dr hab. Kinga Flaga-Gieruszyńska, prof. ucz., z Uniwersytetu Szczecińskiego, która skoncentrowała się na pozycji stron postępowania egzekucyjnego w świetle jego zasad i skupiła przede wszystkim na pozycji strony biernej. Z innej perspektywy, tzn. skoncentrowanej na wierzycielu, temat ten omówił dr hab. Piotr Ryłski, prof. ucz., z Uniwersytetu Warszawskiego i radca prawny. Prelegent podkreślił, że w postępowaniu egzekucyjnym nie sposób mówić o zasadzie równości jego stron, gdyż jego celem jest wykonanie obowiązku stwierdzonego tytułem wykonawczym, a więc udzielenie ochrony prawnej konkretnej stronie tego postępowania – wierzycielowi. Panel zamknął dr hab. Maciej Muliński, prof. ucz., z Uniwersytetu Łódzkiego, który omówił zasadę nieobciążania ponad potrzebę dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym, podkreślił jednak, że zasada ta nie powinna prowadzić do nieefektywności postępowania.

Drugi panel konferencji – „Przywileje dłużnika w egzekucji sądowej”, prowadził dr hab. Tadeusz Zembrzuski, prof. ucz., z Uniwersytetu Warszawskiego. Głównym celem prelegentów była refleksja nad tym, czy wprowadzone ostatnio przepisy mające poprawić sytuację dłużnika w postępowaniu egzekucyjnym doprowadziły do zwiększenia równowagi stron w tym postępowaniu czy też przeciwnie – utworzyły nieuzasadnione przywileje dla strony biernej. Pierwszy referat wygłosiła sędzia Sądu Najwyższego dr hab. Marta Romańska, prof. ucz., z Uniwersytetu Jagiellońskiego. Autorka przedstawiła sądowe i administracyjne postępowanie egzekucyjne w perspektywie porównawczej, uznając niektóre spośród ograniczeń tej pierwszej za rozwiązania anachroniczne. Kolejno głos zabrał dr Marcin Kostwiński z Uniwersytetu Łódzkiego, adwokat. Przedstawił on krytyczną ocenę nowej regulacji dotyczącej badania przez organ egzekucyjny zagadnienia przedawnienia roszczenia stwierdzonego tytułem wykonawczym. Ostatnim prelegentem był sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie dr Przemysław Feliga, który omówił problem ochrony dłużnika przed niecelowym wszczęciem egzekucji i powiązane z tym zagadnienie strony, którą obciążają koszty postępowania egzekucyjnego.

Moderatorem trzeciego panelu – „Przywileje wierzyciela w egzekucji sądowej i postępowaniu upadłościowym”, był dr hab. Andrzej Jarocho, prof. ucz., z Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu i radca prawny. Co warte podkreślenia, wszystkie tematy wystąpień odnosiły się do specyficznych grup wierzycieli. Pierwszy referat wygłosił prof. dr hab. Jacek Gołaczyński z Uniwersytetu Wrocławskiego, sędzia Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu. Prelegent skoncentrował się na ocenie pozycji wierzyciela hipotecznego w egzekucji i postępowaniu upadłościowym. Następnie dr hab. Andrzej Torbus, prof. ucz., z Uniwersytetu Śląskiego i radca prawny przedstawił zagadnienie

zaspokojenia wierzyciela pauliańskiego, a także przeprowadził rozważania dotyczące postępowania zarówno egzekucyjnego, jak i upadłościowego. Ostatni referat wygłosił dr Grzegorz Sikorski z Uniwersytetu Gdańskiego, adwokat. Prelegent skoncentrował się na pozycji banku jako specyficznego wierzyciela i omówił przywileje, które miały banki w postępowaniu egzekucyjnym, a które w ostatnich latach zostały w znacznej części zniesione.

Ostatnią częścią konferencji była debata prowadzona przez prof. dr. hab. Andrzeja Jakubeckiego z Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Dyskutanci oceniali regulacje będące przedmiotem obrad i formułowali postulaty *de lege ferenda*. Głos w dyskusji zabrali m.in. prof. dr hab. Małgorzata Pyziak-Szafnicka, dr hab. Izabela Gil, dr Małgorzata Kożuch, dr hab. Michał Krakowiak i dr Monika Strus-Wołos.

Na zakończenie konferencji głos zabrali przedstawiciele CBAPC – jego Kierownik prof. dr hab. Sławomir Cieślak i Przewodniczący Rady Naukowej prof. dr hab. Janusz Jankowski, którzy podziękowali uczestnikom i prelegentom za udział w konferencji i zapowiedzieli kolejne wydarzenia organizowane przez CBAPC.